

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1071

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w 150. rocznicę
urodzin Cyryla Ratajskiego (druk nr 1045)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 20 lutego 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 4 marca 2025 r.

wnosi:

Wysoki Sejm podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 4 marca 2025 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

/-/ Dominika Chorościńska

/-/ Piotr Adamowicz

U C H W A Ł A
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w sprawie upamiętnienia 150. rocznicy urodzin Cyryla Ratajskiego

W dniu 3 marca 2025 roku przypada 150. rocznica urodzin Cyryla Ratajskiego – wieloletniego prezydenta Poznania, ministra spraw wewnętrznych, delegata Rządu na Kraj.

Cyryl Ratajski urodził się 3 marca 1875 roku w Zalesiu Wielkim w rodzinie chłopskiej. Ukończył Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, a następnie studiował prawo na uniwersytecie w Berlinie. W Raciborzu prowadził własną kancelarię adwokacką oraz działał w polskich organizacjach patriotycznych. Przed I wojną światową przeniósł się do stolicy Wielkopolski, gdzie zaangażował się w życie społeczne i polityczne. W okresie odradzania się państwa polskiego został członkiem Naczelnej Rady Ludowej. 26 kwietnia 1922 roku został wybrany na prezydenta Poznania. Piastował ten urząd trzykrotnie. Za jego rządów nastąpiły znaczna rozbudowa i rozwój miasta.

W latach 1924–1925 w drugim rządzie Władysława Grabskiego Cyryl Ratajski został ministrem spraw wewnętrznych. W 1934 roku po wyborze przez Radę Miasta na prezydenta Poznania na kolejną kadencję nie został zatwierdzony na tym stanowisku przez sanacyjnego wojewodę. W drugiej połowie lat trzydziestych związał się politycznie z opozycyjnym wobec sanacji Frontem Morges, a następnie ze Stronnictwem Pracy. We wrześniu 1939 roku, po opuszczeniu Poznania przez władze, przez kilka dni ponownie pełnił funkcję prezydenta miasta. Na krótko aresztowany przez Niemców, a następnie wysiedlony do Generalnego Gubernatorstwa, osiadł w Warszawie.

3 grudnia 1940 roku został mianowany delegatem Rządu na Kraj. Koordynował działalność polityczną na okupowanych obszarach, podejmował decyzje w sprawach politycznych, gospodarczych i społecznych, stał na straży apolityczności struktur konspiracyjnych Wojska Polskiego.

W związku ze złym stanem zdrowia złożył dymisję w sierpniu 1942 roku. Zmarł 19 października 1942 roku i został pochowany pod przybranym nazwiskiem na cmentarzu Powązkowskim. Jego prochy sprowadzono do Poznania w 1962 roku i pochowano na cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha.

W 150. rocznicę urodzin Cyryla Ratajskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd temu wielkiemu polskiemu patriocie, politykowi i organicznikowi oraz uznaje, że dobrze przysłużył się on Polsce.